

Stats- og udenrigsministeren (J. O. Krag): Jeg går ud fra, at finansudvalget i henhold til den ordveksling, der fandt sted ved førstebehandlingen, i det kommende finansår på helt normal måde vil tage begge civilister op til en normal finanslovgennemgang.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges med 139 stemmer mod 19; 2 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af vandløbsloven.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 163) findes i tidenden sp. 4774).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 163 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 141) findes i tidenden sp. 4775).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 163 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om visse hovedlandeveisstrækninger.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 137) findes i tidenden sp. 4775).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Axel Ivan Pedersen: Udvalget har mellem anden og tredje behandling holdt et møde og herunder haft samråd med ministeren for offentlige arbejder og modtaget en deputation fra Asminderød-Grønholt kommune. Denne deputation fremsatte nogle ønsker vedrørende tilslutningsveje inden for kommunens område til de hovedlandeveisstrækninger, som lovforslaget omhandler, og udvalget er enig om at udtale, at man forventer, at de ønsker, der her er forebragt, må indgå i vejdirektoratets og ministerens videre overvejelser.

På denne baggrund kan jeg herefter på et enigt udvalgs vegne indstille, at lovforslaget vedtages i den skikkelse, det har fået ved anden behandling.

Herlov Larsen: Jeg tror, det er godt for den udvikling, som i øjeblikket er i gang i Nordsjælland, i hele Københavnsområdet, at vi er nået så langt, at vi ved tredje behandling forhåbentlig kan få vedtaget lovforslaget om disse hovedvejsstrækningers projektering enstemmigt.

Det er rigtigt, som det er nævnt, at det i det møde, der har været afholdt mellem anden og tredje behandling, har vist sig, at der både lokalt, i amtet og centralt er en række problemer, som vil dukke op, efterhånden som arbejdet med projekteringen skrider frem. Vi er i den lykkelige situation, at ministeren har givet tilsagn om, at der i alle disse spørgsmål vil finde den størst mulige koordinering sted mellem lokale og amts- og statsmyndigheder. Udvalget er klar over, at der, som også anført i den henvendelse, udvalget har modtaget, netop med hensyn til tilslutningen af visse kommunale

[Herlov Larsen.]

veje, er problemer. Men jeg håber, at dette at lovforslaget om projekteringen nu bliver vedtaget, vil føre til, at man på et meget tidligt tidspunkt kan blive klar over den endelige vejføring, så der også kan tages hensyn til de lokale problemer.

Holmberg: Ved første behandling af lovforslaget udtalte jeg på mit partis vegne, at vi selvfølgelig erkendte, at der var stort behov i disse områder for anlæg af de veje, som her er foreslået, men jeg beklagede samtidig, at vi, når vi sådan i almindelighed drøftede trafikinvesteringer, har manglet en samlet plan. Det mangler vi stadig væk, og jeg mener egentlig at kunne konstatere, at det udvalgsarbejde, som nu er tilendebragt, har bestyret os i tanken om, at vi mangler en virkelig samlet plan.

Jeg beklager også, at tidspunktet er så forrykket, som tilfældet er, for det er jo egentlig lidt mærkeligt, når vi nu kan læse i de skrivelser, vi har fået for ganske nylig, at bl. a. boligministeriet også må beklage sig. Det skriver her, at tiden har været så knap, at det må indskrænke sig til et resumé. På væsentlige områder er boligministeriets erklæring en kritik af de mange uafklarede momenter; det gælder forbindelsesveje, det gælder den bymæssige udvikling, og det gælder den weekendtrafik, som måske kommer på bekostning af den almindelige bolig- og arbejdsstrafik.

Endvidere har vi lige for ca. 5 minutter siden modtaget en deputation fra Asminderød-Grønholt kommune. Det drejer sig om de tilslutningsanlæg, der skulle betjene Humlebækområdet. Jeg må indrømme, at argumentationen lyder ret overbevisende, og jeg vil meget henstille til ministeren, at de ting, der her er fremført, indgår i ministeriets og i vejdirektoratets bedømmelse, når afgørelsen til sin tid skal træffes.

Vi har også drøftet det almindelige planlægnings- og projekteringsarbejde. Også dér beklager jeg, at ministeren knap nok vil give en retningslinje for, hvordan han ønsker, det skal administreres. Det er, ligesom der her består et åbenbart modsætningsforhold mellem den nuværende minister og den tidligere minister, hr. Lindberg. Det ville være skønt, om vi kunne få lidt

mere klare linjer, hvad angår projekteringsarbejdet, og få klarhed over, hvem der egentlig har bestemmelsesretten her.

Vi erkender imidlertid, at der er behov for nye veje i disse områder, og derfor vil vi alligevel stemme for lovforslaget. Men jeg vil meget kraftigt henstille til regeringen, at den kommer med den slags, jeg kan sige millionforslag eller milliardforslag med den store rækkevidde, som vi jo ved de har, en del før. Lovforslaget her er fremsat den 15. marts, og reelt har der været meget ringe tid til virkelig realitetsbehandling af forslaget. Som jeg nævnte, har vi for 5 minutter siden fået visse henvendelser, som jeg selvfølgelig ønsker skal indgå i vejdirektoratets overvejelser. Jeg kan altså beklage, at tiden har været så knap, men vi vil stemme for lovforslaget.

Ninn-Hansen: I tilslutning til de bemærkninger, der blev fremsat af udvalgets formand, vil jeg gerne sige, at det konservative folkeparti lægger megen vægt på gennemførelsen af dette lovforslag. Det er en forudsætning for, at man kan få arbejdet i gang, få tilrettelagt arbejdet med denne vigtige udbygning af vejnettet.

Det drejer sig om en rammelovgivning, og jeg finder ikke tidspunktet inde til at drøfte en række detaljspørgsmål. Det er klart, at der efterhånden vil opstå spørgsmål i forbindelse med prioriteringen af de opgaver, der er tale om i lovforslaget. Det er også ganske klart, at der kan opstå spørgsmål om den enkelte linjeføring de pågældende steder, og dér er jeg overbevist om, at ministeren selvfølgelig vil tale med de lokale myndigheder. Jeg henviser her til den henvendelse, der er blevet omtalt, og som vi fik i dag, men jeg har forstået på de samråd, vi har haft med ministeren, at der ikke er nogen tvivl om, at man helt igennem vil høre de lokale instanser.

Når det er tilfældet, når vi kan regne med, at disse spørgsmål opklares, når detailprojekteringen finder sted, finder jeg ikke, der er nogen som helst grund til, at vi her i folketinget binder vore hænder ved at drøfte og tage stilling til detaljspørgsmål. Det afgørende er at få tilrettelagt arbejdet med disse vejføringer, og så bliver der jo mange muligheder for at vende tilbage til

[Ninn-Hansen.]

sagen her i det høje ting, både hvad angår prioriteringen og hvad angår de enkelte spørgsmål, der kan opstå undervejs.

Arne Larsen: Ved anden behandling af dette lovforslag kom jeg ind på problemet, om hele denne store udbygning af hovedlandeveysnettet i Nordsjælland og Vestsjælland var sket i overensstemmelse med de overordnede planlægningsmyndigheders opfattelse af, hvordan og hvorledes udviklingen skulle ske. Siden har jo boligministeriet i en skrivelse til udvalget, der er optrykt som bilag til betænkningen, redegjort for sine synspunkter, og man må erkende, at der ikke helt er overensstemmelse i synspunkterne hos boligministeriets planlægningsmyndigheder og vejdirektoratet. Men jeg håber, at det fortsatte og endelige projekteringsarbejde vil komme til at foregå på en smidig og god måde, og at alle de planlægningsmyndigheder, som er interesserede i problemet, bliver draget med ind i samarbejdet.

Der kan meget nemt opstå konfliktproblemer. Udvalget har jo så sent som i dag fået en henvendelse fra en kommune i Nordsjælland, som mener, at nogle udfletningsanlæg bør laves anderledes, og sådanne problemer vil jo kunne opstå i meget stor udstrækning. Derfor håber jeg meget på, at selve projekteringsarbejdet kommer til at foregå som et smidigt samarbejde mellem kommunerne, amterne, vejdirektoratet og de øvrige planlægningsmyndigheder.

Jeg har forstået ministeren således, at den almindelige planlægning af projekteringsarbejdet og fastlæggelsen af de generelle retningslinjer sker under ministeriets ansvar, men at man i overensstemmelse med principperne i hovedlandeveysloven forudsætter, at der træffes aftale med amtsrådene om, at projekteringen forestås af amtsvejvæsenene, for så vidt det fornødne tekniske personale kan stilles til rådighed for disse opgaver. Kan der ikke det, vil man drage rådgivende ingeniørfirmaer med ind i arbejdet.

Jeg håber som sagt, at alle konfliktproblemer vil blive løst, og mit parti kan give tilslutning til lovforslaget.

Niels Helveg Petersen: Ved en henvendelse fra Asminderød-Grønholt kommune fremførtes der synspunkter med hensyn til tilslutningen til en enkelt af de hovedlandeveysstrækninger, vi behandler, synspunkter, som forekom udvalget umiddelbart at være rimelige og fornuftige. Man fik et eksempel på, hvor let der kan opstå en vis strid mellem vejmyndighederne og de lokale planlægningsmyndigheder.

Jeg håber, at det i det fremtidige arbejde med at projektere disse veje vil være muligt at undgå, at for mange stridsspørgsmål af den karakter opstår. Jeg tror, det er af afgørende betydning ved projekteringen af vejanlæggene, at der er det snævrere tænkelige samarbejde både med de overordnede planlægningsorganer og med de lokale. Vi har fået forsikringer fra ministeren om, at dette snævre samarbejde vil blive etableret, og det er bl. a. af den grund, vi giver tilslutning til lovforslaget.

Med hensyn til selve projekteringen går jeg ud fra, at også projekteringen vil foregå på en sådan måde, at konflikt i videst muligt omfang kan undgås.

Ministeren for offentlige arbejder (Horn): Jeg vil gerne også her ved tredje behandling sige tak til udvalget, fordi man er nået til enighed om, hvordan dette hovedveysnet i det nordsjællandske område i princippet kan laves. Jeg gentager, at det jo er en principbeslutning, der tages, og at vi senere i tinget vil få lejlighed til at drøfte, hvordan detaljerne skal udformes.

Jeg kan også sige, foranlediget af det, der her er fremført angående en henvendelse fra en enkelt kommune, at der foretages jo ingen anlægsarbejder, hvori vejdirektoratet er indblandet, uden at selv den mindste kommune har fået lejlighed til at fremføre sine synspunkter. Argumenterne må så stå over for hinanden, og kan man ikke enes, ja, så må det jo falde i ministeriet for offentlige arbejders lod at træffe den endelige afgørelse; den beføjelse har tinget jo givet os i de love, vi har. Jeg vil dog gerne sige, at jeg går ud fra, at de betragtninger, der her er nævnt om hensyntagen til den enkelte kommune, ikke er ensbetydende med, at man giver mig ret til sådan uden videre at udstede checks til alle, der kommer

[Ministeren for offentlige arbejder.]

og siger, at nu vil de gerne have lavet det eller det.

Jeg gør opmærksom på, at alle partier jo har været enige om, at byrdefordelingsforholdet skal tages op til revision. Jeg kan derfor love, at der ikke bliver udstedt tilfældige checks til tilfældige ønsker, man kan have. Der må ses på helhedsbilledet, men selvfølgelig skal alle velerhvervede rettigheder tilgodeses.

Endelig om det hovedproblem, som er rejst også tidligere, vedrørende projekteringen. Sådan som det nu er fastlagt i hovedlandeveisloven, kan vejdirektoratet selv organisere projekteringen ved et selvstændigt kontor, hvilket vi vil gøre for de østjyske motorveje. Vi håndplukker nogle af de bedste ingeniører, der findes på området, fordi vi mener, det er det billigste, det mest rationelle. Om denne fremgangsmåde vil blive anvendt i alle andre tilfælde, skal jeg ikke kunne sige noget om på nuværende tidspunkt, men jeg vil gerne have, vi skulle handle ud fra forretningsmæssige synspunkter. Det tror jeg alle er bedst tjent med, og så må man lade forskellige gamle traditioner falde. Dette land har brug for, at vi udnytter pengene bedst muligt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 149 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring i lov om tåpning.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 128) findes i tidenden sp. 4782).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges med 153 stemmer mod 3.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om samarbejdsregler i forsvaret.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 104) findes i tidenden sp. 4790, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 1523.

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kjær Rasmussen: Jeg skal på min gruppes vegne kort redegøre for vor stilling til lovforslaget her ved tredje behandling.

Efter vor mening overlades magten til cheferne, hvilket ikke sikrer demokrati. Den effektive talsmandssikring fik vi ikke igennem, men da vi i det foreliggende forslag sporer mulighed for en vis forbedring i forhold til den bestående ordning, såfremt ånden i forslaget følges, vil vi afholde os fra at stemme.

Bilgrav-Nielsen: Det radikale venstre havde ved anden behandling stillet nogle ændringsforslag, som vi gerne havde set gennemført. De blev forkastet, og det beklager vi. Alligevel finder vi, at der i lovforslaget er væsentlige fremskridt, og vi kan derfor stemme for det i håb om, at den udvikling, der her er sat i gang, må blive fortsat.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 136 stemmer; 20 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om teknisk samarbejde med udviklingslandene.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 112) findes i tidenden sp. 4814).